

Posudek školitele na diplomovou práci Bc. Anety Mielniczkové „Vliv stárnutí populace na důchodový systém v České republice a Polsku“

Předkládaná diplomová práce Bc. Anety Mielniczkové se zabývá aktuálním tématem důchodové reformy a to na úrovni dvou států – České republiky a Polska. Jak autorka v textu dokládá, oba státy řeší obdobné problémy plynoucí z demografického vývoje posledních let, byť v každém je jejich řešení částečně odlišné. Cílem práce je tedy kromě nutného popisu dosavadního vývoje důchodového systému v obou zemích i přiblížení možné úpravy vybraných parametrů těchto systémů (věk odchodu do důchodu, náhradový poměr, sazba důchodového pojistného) a ilustrace dopadů a výsledných efektů těchto úprav v podmínkách stárnoucích populací České republiky i Polska.

První kapitola se věnuje popisu zdrojů dat a informací využívaných v práci. Jedna se primárně o zdroje legislativní povahy, v případě využitých zdrojů dat se autorka věnuje výhradně popisu populačních prognóz pro obě země. Následující kapitola představuje vývoj legislativy v oblasti důchodového zabezpečení samostatně za každou zemi a v rozlišení z hlediska historického kontextu na období před rokem 1990 po tomto roce. Popis důchodových systémů je v této části velmi detailní.

Třetí kapitola je přechodem k praktické části práce. Autorka se vrací k jejímu hlavnímu záměru, tj. snaží se pomocí vybraných ukazatelů a za využití dostupných populačních prognóz ilustrovat možné úpravy důchodového systému a jejich teoretické dopady. V práci jsou obsaženy celkem tři takto vytvořené projekce, založené na úpravách věku odchodu do důchodu, náhradového poměru a sazby pojistného. Každá projekce pak zahrnuje několik scénářů založených na různě definovaných předpokladech.

Bohužel úvodní popis jednotlivých projekcí je poměrně zmatečný a pro čtenáře těžko pochopitelný a představitelný. Více se objasňují až v dalších částech textu. Presto tato kapitola zůstává poměrně hodně komplikovaná. K tomu přispívá uvádění některých vzorců formou textu a ne formálního zápisu, a především pak to, že ukazatele, na kterých jsou ilustrované možné dopady parametrických úprav důchodového systému, nejsou někde v textu představeny samostatně, ale čtenář je musí postupně odkrývat až v průběhu kapitoly. Přitom již na str. 14 se uvádí, že „*data z databází Eurostatu a OECD posloužila při odhadování ukazatelů potřebných pro popis projekcí*“, ovšem autorka opomíná, že čtenář v této úvodní fázi textu nemůže pochopit, o jaké ukazatele se jedná, ani co je myšleno „*popisem projekcí*“. Proniknutí do podstaty a poměrně složitě utvářeného systému projekcí je tak tedy ještě obtížnější.

Z výše uvedeného vyplývá, že předkládaná práce má poměrně složitou vnitřní strukturu, především pak v její praktické části, a pro čtenáře může být relativně náročná. Z textu je bohužel patrné, že práce nevznikala zcela chronologicky od úvodních částí po závěrečné, ale mnohé úvodní texty zahrnují informace těžko pochopitelné bez znalosti částí následujících. Navíc na mnoha místech práce se projevil problém nejasného nebo zbytečně komplikovaného vyjadřování autorky, které pak klade zvýšené nároky na čtenáře (příkladem je věta na str. 37: „*Zařazení projekcí a tedy jejich číslování v práci vychází z výpočtů, které byly v jednotlivých projekcích*

učiněny a následně využity v dalších projekcích.“, zmíněny popis projekcí i jejich interpretace). Stylistické nedokonalosti se objevují již např. v anglickém abstraktu a projevují se také např. opakováním některých informací na více místech práce.

Zároveň je však nutné konstatovat, že autorka si pro svou práci zvolila aktuální a relativně obsáhlé téma a je patrné, že se jím zabývala relativně dlouhodobě z více úhlů pohledu. I přes některé zmíněné nedokonalosti se jí podařilo proniknout do problematiky a představit možný způsob analýzy v této oblasti. Ačkoli získané výsledky jsou relativně logické a očekávatelné, zajímavé je jejich kvantitativní vyjádření a především pak porovnání dvou zahrnutých států. Navzdory některým zmíněným nedostatkům, plynoucím částečně z obtížnosti zpracování tématu i určité nezkušenosti autorky, považuji předkládanou práci Bc. Anety Mielniczkové „Vliv stárnutí populace na důchodový systém v České republice a Polsku“ za odpovídající nárokům běžně kladeným na diplomové práce, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 7. září 2013

RNDr. Klára Hulíková Tesárková, Ph.D.

školitelka